

Pèls de bruixa - pedregades

Sant Bartomeu del Grau

Ubicació

Comarca: Osona

Coordenades:

Latitud: 41.98025

Longitud: 2.17759

UTM Est (X): 431869

UTM Nord (Y): 4647910

Classificació

Número de fitxa 08199-53

Àmbit: Patrimoni immaterial

Tipologia Tradició oral

Estat de conservació Bo

Protecció Inexistent

Accés Fàcil

Ús actual: Simbòlic

Titularitat Pública

Autoria de la fitxa Josep Pujades i Cavalleria

Data de registre de la fitxa: dv., 25/01/2002 - 01:00

Descripció

"Per la Catalunya vella és creença general que les bruixes gaudeixen de la facultat de congriar tempestes i pedregades servint-se de diversos procediments. S'enfilen als núvols i els condueixen on volen, i fan descarregar les tempestes damunt dels conreus i les heretats d'aquells a qui volen mal. Hi ha qui ha sentit converses de bruixots i bruixes que, en menar núvols, es cridaven uns als altres i es queixaven de no poder avançar a causa de l'acció conjugadora del toc de les campanes, hi ha qui ha conegut ben bé la veu dels que conversaven. També s'explica el cas d'haver caigut dels núvols de tempesta un braç i, més generalment, una cama de la bruixa que els guiava, ferida per una bala beneïda de les que hom engega en produir-se una tempesta, i aviat s'ha sabut que una de les bruixes més famoses de la rodalia havia restat des d'aquell dia

manca o coixa." "És així mateix opinió general, per la Catalunya vella, que les bruixes per fer les pedres empren pèls de cabra i que abans de congriar una pedregada els cal esquilar cabres per tal de proveir-se'n. La gent, per saber si una pedregada venia del cel o de mala art, recollia una pedra, se la posava a la mà perquè es fongués amb l'escalfor, i creia que si restava al palmell un pèl tenuíssim que gairebé no es veia i que constituïa l'eix de la pedra, la pedregada era de mala art. A Sant Bartomeu del Grau feien fondre la pedra damunt d'una medalla beneïda. Així que es produïa una pedregada, per muntanya, no trigava a dir-se que les cabres d'aquest o d'aquell corral havien comparegut esquilades sense saber com ni per qui, i hom ho atribuïa a les dones de la rodalia tingudes per bruixes." AMADES (1984:vol. IV, 666-667). Aquesta tradició oral va ser confirmada per Joaquim Vilaseca, Modest Vilamala, Josep Sayol i Toni Vilà. Hi havia qui deia que era cert mentre que, altres, afirmaven que era una tradició que s'explicava però que, evidentment, no era certa. Jaume Mercadal i Maria Ció, del mas Clot del Forn, també varen confirmar aquesta tradició oral. Varen comentar que les cabres apareixien esquilades de la barba i de la part de les costelles; concretament, n'apareixia una d'esquilada uns dies abans de la pedregada, com a molt 4 o 5 dies abans. Ningú sap qui l'esquilava. De fet, la majoria de les persones que coneixien aquesta tradició, afirmaven que, possiblement, el que apareixia a l'interior de les pedres es tractava de brossa o fragments de palla o herba .

Bibliografia

AMADES, Joan (1984). Costumari català. El curs de l'any. Salvat Editores, S.A.. Vol. III.